สรุปผลการประชุมหารือระหว่างกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกกับ
สถาบันอายุรเวทแห่งเมืองชัยปุระ อินเดีย ครั้งที่ ๒
วันจันทร์ที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๗.๓๐ น.
ณ ห้องประชุมข้างห้องผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย อาคาร ๓ ชั้น ๔
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ผ่านระบบประชุมทางไกล

๑. ผู้เข้าร่วมการประชุม

ผู้แทนกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๑. นพ.ขวัญชัย วิศิษฐานนท์ รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
 ๒. ดร.ภญ.อัญชลี จูฑะพุทธิ ที่ปรึกษากรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๓. นพ.กุลธนิต วนรัตน์ ผู้อำนวยการสำนักงานวิจัยการแพทย์แผนไทย

๔. นางสาวบุษราภรณ์ ธนสีลังกูร นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ สถาบันการแพทย์แผนไทย

๕. ดร.รสสุคนธ์ กลิ่นหอม รองผู้อำนวยการ สำนักงานวิจัยการแพทย์แผนไทย

๖. นางสาวอุรัจฉัท วิชัยดิษฐ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ กองการแพทย์ทางเลือก

๗. นางสาวเบญจมา บุญเติม
 หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการแพทย์ดั้งเดิมระหว่างประเทศ กองวิชาการและแผนงาน
 ๘. นางสาวภัทร วาศนา
 นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญา

การแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย

๙. นายพรชัย สว่างวงค์ แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน

ผู้แทนสถาบันอายุรเวทแห่งเมืองชัยปุระ อินเดีย

စဝ. Shashi Ranjan Kumar Vidyarthi Director, Ministry of AYUSH

Sanjeev Sharma
Director and Vice-Chancellor, NIA

രിയ. Shiela Tirkey Under Secretary, GOI, Ministry of Ayush

Gem. Chhaju Ram YadavAssociate Professor & HOD, Dept. of Kriya Sharir, NIAGew. Nisha Kumari OjhaAssociate Professor & HOD, Dept. of Kaumarbhritya, NIA

െയ്. Jai Prakash Sharma Joint Director (Admn) & Joint Registrar, NIA

මට. Rakesh Singh Thakur Assistant Professor, NIA

ดศ. Dr. Kapil Sharma Research Officer (IC), Ministry of AYUSH

๒. ความเป็นมา

ด้วยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุขแห่งราชอาณาจักรไทย และ กระทรวงอายุช (Ministry of AYUSH) แห่งสาธารณรัฐอินเดีย พยายามผลักดันความร่วมมือระดับทวิภาคีระหว่างไทย และอินเดีย มาตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๑ โดยกระทรวงอายุช (หรือกรมอายุช ในขณะนั้น) ได้เสนอร่างบันทึกความเข้าใจ (MoU) เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมกับกระทรวงสาธารณสุขของไทยและทางไทยด้จัดตั้ง คณะกรรมการระดับกระทรวง เพื่อพิจารณาและแก้ไขร่างบันทึกความเข้าใจไปหลายครั้งแต่ยังไม่ได้มีการลงนามจน ปัจจุบัน

ต่อมา ในปี พ.ศ.๒๕๕๙ ทั้งสองฝ่ายได้ประชุมและหารือเพื่อแก้ไขร่าง MoU ระหว่างการเยือนอินเดียของ อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (นพ.สุริยะ วงศ์คงคาเทพ) ในเวลาต่อมา ได้ส่งร่าง MoU ดังกล่าวให้กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาให้ความเห็นตามกระบวนการ โดยกระทรวงการต่างประเทศเห็นว่าผู้ลง นามทั้งสองฝ่ายมีระดับไม่เสมอกัน จึงควรเปลี่ยนระดับผู้ลงนามให้เป็นระดับกระทรวงกับกระทรวง หรือระดับกรมกับ กรมเพื่อให้มีความเท่าเทียมกัน และจากการประชุมผู้บริหารกรมฯ เมื่อปี ๒๕๖๓ มีมติให้เป็นความร่วมมือในระดับกรม

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จึงทำหนังสือแจ้งผลการพิจารณาแก่กระทรวงอายุช ผ่านสถาน เอกอัครราชทูตอินเดียประจำประเทศไทย และเมื่อปลายปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ฝ่ายอินเดีย ได้ประสานทางอีเมล์แจ้ง เปลี่ยนแปลงหน่วยงานที่ลงนาม เป็นสถาบันอายุรเวทแห่งชาติเมืองชัยปุระ (National Institute of Ayurveda, Jaipur) สาธารณรัฐอินเดียแทน โดยฝ่ายไทยได้พิจารณาร่าง MoU ดังกล่าวแล้ว และเห็นว่ามีประเด็นที่ต้องแก้ไข และ ต้องหารือกับฝ่ายอินเดีย เพื่อทำความเข้าใจร่วมกัน

๒. จุดประสงค์

๒.๑ เพื่อหาข้อสรุปสุดท้ายต่อร่าง MoU๒.๒ เพื่อหารือเกี่ยวกับกิจกรรมภายใต้ MoU

๓. สรุปผลการประชุม

- ๑) นพ.ขวัญชัย วิศิษฐานนท์ รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก หัวหน้าผู้แทนฝ่าย ไทยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์การรปะชุม และได้หารือกับผู้แทนสถาบันอายุรเวทแห่งเมืองชัยปุระในการปรับแก้ไข ความหมายและความถูกต้องของภาษา รวมถึงทำความเข้าใจร่วมกัน รายละเอียดตามเอกสารแนบ
 - ๒) นพ.ขวัญชัย วิศิษฐานนท์ หัวหน้าผู้แทนฝ่ายไทยได้เสนอกิจกรรมที่จะดำเนินการภายใต้ MoU ๓ เรื่อง ดังนี้
 - ๑. การวิจัยและพัฒนา เสนอให้ทั้งสองฝ่ายมีการจัดตั้งคณะทำงานร่วม (Joint Working Group)
 - ๒. การแลกเปลี่ยนข้อมูลทางวิชาการ เสนอให้จัดการประชุมประจำปี ปีละ ๑ ๒ ครั้ง
 - ๓. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เสนอให้จัดการฝึกอบรมหรือการพัฒนาขีดความสามารถให้กับแพทย์ แผนไทยที่มีความสนใจในอายุรเวท
- ๓) Prof. Sanjeev Sharma รองอธิการบดี (Vice-Chancellor) ของสถาบันอายุรเวทแห่งชาติ เมืองชัยปุระ เห็นชอบกับข้อเสนอของฝ่ายไทย อีกทั้งเสนอให้ทั้งสองฝ่ายร่างกิจกรรมความร่วมมือที่เป็นไปได้ภายใต้ MoU โดยกำหนด เป้าหมาย (Goal) ผลผลิต (output) ผลลัพธ์ (outcome) ให้ชัดเจน
 - ๔) นพ.ขวัญชัย วิศิษฐานนท์ เสนอว่าทางฝ่ายไทยจะเสนอรายชื่อคณะทำงานร่วมไม่เกิน ๑๐ คน
- ๕) Prof. Sanjeev Sharma เสนอว่าจะดำเนินการส่งรายชื่อคณะทำงานร่วมของฝ่ายอินเดียให้ฝ่ายไทย ผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ภายใน ๑๕ วัน
 - ь) ที่ประชุมเห็นชอบข้อเสนอดังกล่าว และจะกำหนดวันหารือสำหรับคณะทำงานร่วมในภายหลัง

๔. สิ่งที่กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกต้องดำเนินการต่อไป

- ๑) รวบรวมรายชื่อและจัดตั้งคณะทำงานร่วมเพื่อเข้าร่วมการประชุมหารือสำหรับคณะทำงานร่วม
- ๒) ร่างกิจกรรมความร่วมมือที่เป็นไปได้ภายใต้ MoU เพื่อเสนอในการประชุมหารือสำหรับคณะทำงานร่วม

กลุ่มงานวิชาการแพทย์ดั้งเดิมระหว่างประเทศ กองวิชาการและแผนงาน ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๕

(Draft) Memorandum of Understanding between the National Institute of Ayurveda, Jaipur, India and the Department of Thai Traditional and Alternative Medicine, the Ministry of Public Health, Thailand

Finalized draft MOU	Meeting's agreement
Memorandum of Understanding	Agreed to remove Participant
Between	
NATIONAL INSTITUTE OF AYURVEDA, JAIPUR	
OF THE MINISTRY OF AYUSH OF THE GOVERNMENT	
OF THE REPUBLIC OF INDIA	
Participant Participant	
And	
THE DEPARTMENT OF THAI TRADITIONAL AND ALTERNATIVE MEDICINE	
OF THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH OF THE GOVERNMENT	
OF THE KINGDOM OF THAILAND	
-Participant	
on	
THE ESTABLISHMENT OF AN ACADEMIC COLLABORATION IN AYURVEDA AND	
THAI TRADITIONAL MEDICINE	
(Hereinafter referred to as 'Collaboration')	
"National Institute of Ayurveda, Jaipur", the autonomous body of Ministry of AYUSH, Government of India and "the Department of Thai Traditional and Alternative Medicine" the national agency on traditional and complementary medicine under Ministry of Public Health, Government of Thailand (hereinafter individually referred to as the "Participant" and collectively referred to as the "Participants") have mutually decided to strengthen and further develop cooperation between the Participants to study and develop traditional systems of medicine on the basis of equality and mutual benefit, and have agreed to sign a Memorandum of Understanding (hereinafter referred to as MoU) to set up the Collaboration in the field of Ayurveda and Thai Traditional Medicine (hereinafter referred to as "the Collaboration";;	Agree to add 'to study and develop'

Finalized draft MOU	Meeting's agreement
Article 1	Agreed on the contents.
OBEJCTIVE	
The Participants will, in accordance with their national laws and regulations, take appropriate	
measures to promote, facilitate, and develop the academic collaboration in the field of Ayurveda and	
Thai Traditional Medicine based on of equality and mutual benefits of the Participants.	
Article 2	Agreed on the contents.
AREAS OF COOPERATION	
The Participants will take necessary steps to encourage and promote the following cooperation in	
the following areas and/or forms:	
a. Facilitating academic and technical activities and conducting research for mutual benefits;	
b. Exchanging and accommodating experts, teaching instructors, practitioners, and students	
for research and training programmes;	
c. Exchanging knowledge, experiences, information, technologies, and best practices;	
d. Providing scholarships for education;	
e. Promoting the participation of experts in conferences, workshops, seminars, and/ or events	
held by the Participants; and	
f. Other areas of cooperation, with the mutual consent of the Participants.	
Notwithstanding the forgoing, each Participant understands that all terms and arrangements	
explicitly governing projects under the Collaboration will be agreed to in separate agreements	
between the Participants. In the event of any inconsistencies found between this MOU and a separate	
agreement under the Collaboration governing the same subject matter as this MOU, the terms of the	
such separate agreement shall supersede the terms herein.	
Article 3	Agreed on the contents.
MODE OF COOPERATION	
In implementing this MoU, the Participants, within their capacities, decide to support mutual	
cooperation and collaborative activities on the basis of equality and mutual benefits by:	
a. Facilitating training courses in Thailand and India;	
b. Conducting collaborative research studies on diseases of common interest to both Participants;	
c. Conducting visits and exchanges of policy makers, academics, experts, researchers, practitioners,	
and students.	
d. Sharing information on regulatory mechanisms, best practice, guidelines of practice and courses	
of study and training; and	
e. Organizing conferences/meetings alternately in India and Thailand and review of the progress of	
the implementation of the MoU and the evaluation of the results of collaborative programmes.	

Finalized draft MOU	Meeting's agreement
Notwithstanding the forgoing, each Participant understands that all terms and arrangements	
explicitly governing projects under the Collaboration will be agreed to in separate agreements	
between the Participants. In the event of any inconsistencies found between this MOU and a separate	
agreement under the Collaboration governing the same subject matter as this MOU, the terms of the	
such separate agreement shall supersede the terms herein.	A 1 (1 ()
Article 4 IMPLEMENTATION	Agreed on the contents.
For operationalising the activities under this MoU, the Participants hereby agree on establishing a	
"Joint Working Group" (JWG), comprising of equal number of representatives from each side. The	
JWG shall hold its meetings periodically as mutually agreed upon and review the progress of the	
activities under this MoU.	
Article 5	Agreed to change Article 4A to Article 5
FINANCIAL ARRANGEMENTS	
The financial arrangement to cover expenses for the collaborative activities, undertaken within	
framework of this MoU, will be mutually decided by the Participants on a case-by-case basis subject	
to the availability of funds and resources.	
Article 6	Agreed on the contents.
PARTICIPATION OF THIRD PARTICIPANT Eithen Posticinent may invite the posticination of a third Posticinent in icint activities and/on	
Either Participant may invite the participation of a third Participant in joint activities and/or programmes being carried out under this Memorandum of Understanding upon the agreement of the	
other Participant. In carrying out such joint activities and programmes, the Participants will ensure	
that the third Participant will comply with the provisions of this Memorandum of Understanding.	
Article 7	Agreed to use a case-by-case basis for
RECOGNITION OF THE SPONSORSHIP AND PROTECTION OF INTELLECTUAL	consistency
PROPERTY RIGHTS	
1 Ann official decreased multiplied and on the Callaboration will be publicated to the male	
1. Any official document published under the Collaboration will be subject to the rules, regulation, policies and procedure of the participants institutions.	
2. Each Participant will ensure appropriate protection of Intellectual Property Rights ("IPR")	
generated from cooperation pursuant to MoU, consistent with their respective laws, rules and	
regulations and multilateral agreements to which both participants are committed.	
3. In case research is carried out solely and separately by a Participant or the research results are	
obtained through the sole and separate efforts of a Participant, any IPR generated from that research	
will be owned by the concerned Participant.	

Finalized draft MOU	Meeting's agreement
4. Any jointly created research results or copyrightable materials made by the Participants	
pursuant to this MoU will be jointly owned in accordance with ICMJE' Recommendations for the	
Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly work in Medical Journals found at	
http://www.icmje.org/recommendations/. The Participants will work together on the disposition of	
such results.	
5. Any jointly authored work made by the participants pursuant to this MoU will be jointly	
owned.	
6. More specific intellectual property right terms will be determined on a case-by-case basis	
through separate agreements. Projects under this Collaboration will have different scopes of work	
and a different IPR may be generated for each one.	
Article 8	1. Agreed to change this MOU to this article.
CONFIDENTIALITY	2. Agreed on a period of article 8
1 "Confidential Information" shall mean any business or proprietary information provided by	'Confidentiality' (5 years following MOU
one Participant to the other and clearly identified as "Confidential" by the transmitting Participant at	termination)
the time of disclosure. If such transmittal occurs orally, the transmitting Participant will within thirty	
(30) days reduce such transmittal to written form, mark and identify it as confidential, and provide	
such record to the other Participant. Notwithstanding the above, Confidential Information shall also	
include any information that a reasonable person would conclude is the confidential and proprietary	
information of the disclosing Participant and shall be treated in a manner consistent with this Article.	
2 In the event that a Participant discloses Confidential Information to the other during the	
Collaboration, the receiving Participant agrees to disclose the Confidential Information only on a	
need-to-know basis to its employees, directors or other advisors or representatives who are subject	
to confidentiality obligations, to use the Confidential Information only for the purposes contemplated	
by this MoU and to use reasonable efforts to prevent its disclosure to third participants.	
3 The obligations of this article shall survive for a period of five (5) years following termination	
of this MoU.	
4. More specific terms regarding Confidential Information will be determined on a case-by-case	
basis in separate agreements under this Collaboration.	
1	
Article 9	Agreed to change Article 4.1 to Article 9.1.
VISA ARRANGEMENTS	
1 Each Participant will be responsible to obtain and maintain official passports, appropriate	
visas and other required documents for researchers, staff members and students of their own	
institution to ensure appropriate permissions to perform work under the Collaboration.	

Finalized draft MOU	Meeting's agreement
2 Each Participant who travels abroad for collaboration must ensure compliance with the rules,	
regulations and procedures for obtaining the relevant visa for any necessary travel abroad.	
3 The hosting Participant will provide reasonable assistance in securing the relevant documents	
required for the visa covered under Article 9.1 as may be permitted by hosting Participants' internal	
policies.	
4 The visa and other related documents must be obtained prior to travelling abroad.	
Article 10	Agreed on the contents.
OBLIGATIONS OF THE PARTICIPANTS	
1. The Participants shall collaborate via email, phone calls, video conference or any such other means whenever felt necessary by either Participant.	
2. Allocation of funding and resources to undertake activities under this MoU will be	
determined by the Participants on a project-to-project basis in separate agreements.	
3. Each Participant commits to making adequate facilities available for the purpose of	
conducting the Collaboration contemplated under this MoU. Such spaces will be available as needed	
during the period of performance determined by the Participants on a project-to-project basis in	
separate agreements.	
4. The Participants understand that Visiting Scientist Agreements (VSA's) may be required in	
order for First Participant researchers to undertake research at Second Participant. Such VSA's shall	
be executed as appropriate at a later date.	
Article 11	Agreed on the contents.
OTHER PROVISIONS	
1 The Participants agree to comply with all national, state or local laws, rules and regulations	
in force, applicable to the respective Participant in its own country in the implementation of this MoU.	
2 Nothing in the MoU is intended to or should be construed to create a partnership, joint venture	
or employment relationship or to impose either Participant any right, obligation or duty that might	
arise out of a partnership, joint venture or employment relationship. Neither Participant shall have	
any right or authority to bind, speak for or contract on behalf of the other Participant.	
3 The use of the name, logo and/or official emblem of the Participants on any publication,	
document and/or paper will require prior permission of both the Participants. It may however be	
ensured that official emblems and logos are not misused.	
Article 12	1. Agreed to remove 7.1 and capitalize 'and'
	1
ENTRY INTO FORCE AND DURATION	2. Agreed on a period of MOU (3 years).

Finalized draft MOU	Meeting's agreement
Finanzed draft MOC	Witching's agreement
7.1 This present MoU shall come into effect from the date of its signature and shall remain in	
force for a period of three (3) years. Thereafter, it may be renewed each time for a mutually agreed	
upon timeframe by a written instrument signed by both Participants.	
Article 13	Agreed on the contents.
AMENDMENTS	
1. Either Participant may request in writing for revision, modification or amendment of all or any	
part of this Memorandum of Understanding;	
2. Any revision, modification or amendment agreed to by the Participants shall be in writing and	
shall form part of this Memorandum of Understanding.	
3. Such revision, modification or amendment shall come into force with effect from date as may be determined by the Participants.	
4. Any revision, modification or amendment shall not prejudice the rights and obligations arising	
from or based on this Memorandum of Understanding prior or up to the date of such revision,	
modification or amendment.	
Article 14	Agreed to change in the programme to of the
TERMINATION	MOU
1. A request for continuation and/or termination of this MoU could be initiated by either	
Participant and should so be done through a written notice at least three (3) months prior to the	
proposed date of expiry.	
2. Any termination of this MoU under the above clause will not operate to prejudice the	
collaborators engaged at the date of termination of the MoU.	
	A 1 (1 (1 (1 (1 (1 (1 (1 (1 (1 (1 (1 (1 (
Article 15 SETTLEMENT OF DISPUTES	Agreed on the contents.
Any dispute arising out of the interpretation, applications or implementation, of any provision	
of this Memorandum of Understanding (MoU) shall first be settled amicably through mutual	
consultation and/or negotiation between the Participants, failing which it should be resolved through	
diplomatic channels, without reference to any third Participant or international tribunal.	
IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized thereto by their respective	1. Agreed to do the MOU in English, Hindi,
Governments, have signed this Memorandum of Understanding.	and Thai languages.
	2. The onsite or online ceremony may be
Signed at National Institute of Ayurveda, Jaipur, India and The Department of Thai Traditional and	discussed later.
Alternative Medicine, Nonthaburi, Thailand Via Virtual Ceremony in two (2) originals, each in the	

Finalized draft MOU	Meeting's agreement
English and Hindi languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of	
interpretation, the English text shall prevail.	

Summarized by the Department of Thai Traditional and Alternative Medicine, Ministry of Public Health, Thailand 31 August 2022